

tre: Vicent Albero, que no deixava d'apuntar certes qualitats en Agricultura, va passar comptes i es va trobar (se n'ha de ser, de ruc!) que fa uns anys havia fet el llest amb Finances, i això que fa poc era senyal de llestesa ara es paga amb dimissions. Albero ha dimitit de ministre, de diputat i de dirigent socialista.

El clima de desordre moral en el qual es van fer les eleccions no podia ser pitjor per al Govern: el primer civil que el Govern tria perquè comandí el cos creat l'any 1844 pel Duque de Ahumada es transforma en un trinxà de múltiples vides privades i es dóna a la despesa del diner públic.

Però, ja abans, l'ínclit governador del

Banc d'Espanya, Mariano Rubio Gimeno, es trobava enredat fins al coll en un afer d'infracció tributària. Tot el lligava a la fi del banc Ibercop i a les seves relacions dubtoses (quin eufemisme!) amb l'antic Síndic de la Borsa de Valors de Madrid, Manuel de la Concha López-Irla, company de Rubio des dels bancs de la facultat de Ciències Econòmiques de Madrid. Fins on porta l'amistat!

Tota la història d'Ibercop, ja sabuda fa dos anys, fa pudor. Una societat Schaff Investment és constituïda pel cunyat, un argentí que fa unes setmanes sembla consagrat al cant dels tangos de Buenos Aires. El fet més curiós és que en fa dos Rubio mateix explicava a Felipe Gon-

zález totes aquestes *casualidades*. Casualitat o fe de vida. Afegim-hi que ningú no vol saber qui són els veritables propietaris de Schaff Investment: la sospita més probable en situa els "amos" a Panamà, en una societat que es diu Interfides. Mirin, jo he estat algunes vegades a Panamà: a banda plàntans i fruites diverses, Panamà produeix "societats anònimes". Quan jo hi era, es parlava d'unes 200.000. Bona collita, i fora de Deuda.

I mentre el senyor De la Concha s'està a Alcalà-Meco, el senyor Rubio rep en plena closca un pastís de nata tirat... per un dels fills de Ruiz Mateos. Tot va bé, com poden veure.

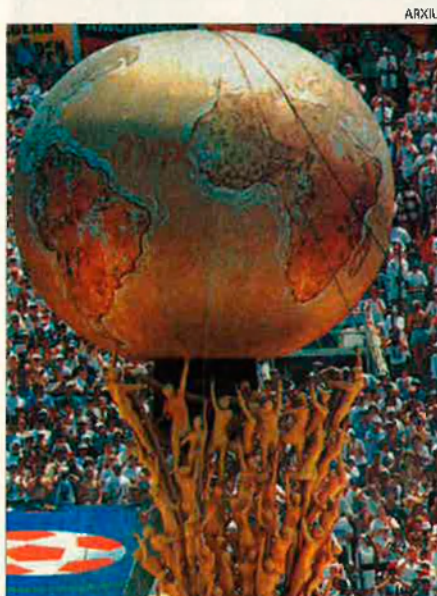
Fabià Estapé

Un castell de bombolles de cava

Les inauguracions dels Mundials de Futbol tenen, a parer de Jordi Balló, uns dèficits i unes diferències significatives respecte a les dels Jocs Olímpics.

Hem jutjat amb severitat l'acte inaugural del Mundial de Futbol –dir-li cerimònia és excessiu, de litúrgia res de res– perquè inevitablement teníem a la vista la nostra *performance* dels Jocs Olímpics de Barcelona. Tot i que la comparació és injusta –pel volum de l'un esdeveniment i de l'altre– ressaltem els tres elements que hi podem reconèixer d'un acte a altre. En primer lloc la idea de convertir els gimnastes en lletres –a l'estil d'aquell "Hola!"– que anessin donant peu a cada país participant. No era una mala solució i menys en el país que ha fet del disseny gràfic un signe d'identitat turística. Després el material en forma de mosaic gaudinià que lluien els ventalls que aixoplugaven els ballarins: iguallet que el que s'havia construït per al mar de La Fura dels Baus. Finalment la bola del món que s'enlairà com si fos un planeta dels Comediants: apunt totalment banalitzat perquè aquesta esfera universal un cop treta la pell esdevenia pilota d'or sustentada per un castell de noies daurades, ben bé com una Colla Jove transvestida de *burbujas* d'aquell cava que tant els agrada als americans.

O sigui que l'esforç hi era, el problema és que no hi havia cap missatge dramàtic a transmetre. Els Mundials de Futbol tenen un *handicap* molt fort respecte als Jocs Olímpics: els atletes no són, com a

Els EUA allotgen els Mundials 94. La inauguració fou molt americana.

col·lectiu transnacional, gent admirada pel públic. Fer sortir a l'estadi a tots els futbolistes que hi han de participar no té el mateix efecte que l'informe massa esportiva dels Jocs. En un Mundial de Futbol, els equips no van a gaudir-hi sinó estrictament a guanyar fent servir totes les arts possibles. Els futbolistes són l'elit ultraprofessional i ningú no els hi reconeix ni un bri de sacrifici. Aquesta poe-

sia de l'esforç queda només per a alguns països africans capaços de demostrar una certa joia en l'esdeveniment, però fins i tot aquesta excepció tindrà data de caducitat. En general no tenen aquesta humilitat jovial que els fa dignes d'aplaudiment. Com a mínim al començar, pels que guanyin ja serà tota una altra cosa.

Sense el material humà bàsic per sustentar l'emoció, els actes inaugurals dels Mundials es limiten a complir amb més o menys elegància però sense un argument que porti a l'apoteosi. En aquest sentit és lògic que l'acte inaugural acabés amb la glorificació del propi trofeu. Us imagineu una cerimònia olímpica que acabés amb una medalla d'or gegant? Seria considerat d'un mal gust suprem, lluny de l'esperit esportiu. En canvi els Mundials de Futbol d'Estats Units ho han fet i a ningú li ha semblat que fos contradictori amb l'esperit de la competició, al contrari.

Sóc dels que pensen que el to informal dels discursos amb els mandataris rodejats de gent normal de graderia –i qui podria dubtar-ho que ho eren de normals!– és la millor aportació americana a aquesta cerimònia. En el país del "Políticament correcte", aquest aparent descontrol ha estat una lliçó particularment agradable. Evidentment a Hitler això no li hauria passat mai. Però només calia

veure la tranquil·litat amb què Clinton es prenien aquest bany de masses i en canvi la incomoditat que demostrava un Havelange rodejat d'éssers anònims, per entendre què vol dir estar educat en la democràcia o en la dictadura militar.

Queden, finalment, els balls regionals, que entre nosaltres han provocat quei-

xes, comprensibles però puerils. En l'acte regnava el clixé i d'això els americans en saben més que ningú. I qui dubta que el clixé d'Espanya és la sevillana? En aquell marc de tòpics, què esperàvem? Les gaites gallegues o els tambors de Calanda...? Més enllà del folklorisme flamenc, Espanya no té cap altre fet cul-

tural o artístic que el retrati, i aquest dèficit dramàtic ja es va fer sentir a les cerimònies de Barcelona on si bé la part dedicada a la imatge de Catalunya va quedar variada, compacta i contemporània, la d'Espanya va ser un calaix de sas-tre que volia evitar allò inevitable: la *peineta i olé*.
Jordi Balló

Canvi de mil·lenni: de les pors a l'esperança

Xavier Duran completa, amb aquesta opinió, la visió comparada dels canvis de mil·lenni –del 1000 al 2000– que va encetar en un article publicat al número 520.

Malgrat la imatge tenebrosa, de pors i catàstrofes, l'any 1000 ha de ser considerat com un moment de canvi, que marcaria el desenvolupament de la humanitat. Europa vivia encara la confusió derivada de la caiguda de l'imperi romà i de les invasions bàrbares. Però pels volts de l'any 1000 comença la recuperació i es prepara un canvi radical.

Així, noves tècniques permeten l'artigatge de les terres i el conreu dels sòls durs, que els estris anteriors no deixaven treballar. El progrés de la metal·lúrgia facilita noves eines, que ajuden a explotar la terra localment, sense necessitat d'una organització complexa que dirigeix l'agricultura a gran escala. Neix una nova civilització, de terra abundant, fèrtil i ben treballada. I la possibilitat de treballar petites extensions farà de la possessió de la terra la base del sistema feudal, que significaria un canvi radical.

Al seu temps, el feudalisme viuria un creixement que facilitaria, paradoxalment, la seva desaparició. L'augment de producció d'aliments i de teixits va portar de l'economia de subsistència a una economia de mercat. La baixa demografia obligà els senyors a superar els límits del comerç local si volien enriquir-se i això obligà a crear noves indústries i a establir comerç exterior.

Tot això va promoure un creixement de les ciutats, uns canvis tècnics i unes millores en els transports. Els comerciants necessitaren molts més espais per guardar les seves mercaderies que no el que les

El 1000 va ser un moment de canvi. Ho serà també el 2000?

ciutats emmurallades els donaven. Nasqueren els suburbis i apareixia una denominació centrada en una classe social: els mercaders passaven a ser els burgesos, per ser considerats la classe més important i característica dels "burgs" (ciutats).

Al mateix temps, la formació intel·lectual millorava, tot i que en aquell temps encara anava adreçada a fer avenir la fe i la raó –amb la preponderància de la primera–. Però la creació d'universitats, on el debat d'idees es féu cada vegada més important i l'aparició de científics com Roger Bacon, que incidien en la im-

portància de l'experiment, anaren canviant les mentalitats. La difusió de la màquina portà a replantejar les idees sobre la natura. Aquesta ja no era una entitat immutable sinó que l'home podia controlar-la. I ja ni calia referir-se a explicacions sobrenaturals per conèixer les causes dels fenòmens. Lentament, però amb força, sorgien les condicions que farien possible la revolució científica i, posteriorment, la revolució industrial.

Caldrà esperar els historiadors dels segles futurs per saber si l'any 2000 significa també un canvi important. Però entre pors i conflictes, desequilibris i catàstrofes, es dibuixa l'esperança d'un canvi de mentalitat. Una presa de consciència cada cop més gran sobre els problemes socials i ambientals, un nombre creixent –per bé que encara insuficient– de projectes per solucionar els problemes de les comunitats desafavorides i grans progressos en la lluita contra les malalties. L'any 1000 es preparava l'adveniment del feudalisme, que a causa precisament del seu "èxit" –creixement i expansió desordenades– desapareixeria poc després. Avui, xifres de PIB o de transaccions financeres fan parlar d'un creixement enganyós i pèssimament distribuït. Però sempre pessimistes i optimistes poden trobar arguments al seu favor. Potser l'important seria recordar que, segons els historiadors, de l'any 1000, més que els sentiments de terror, el que va quedar, finalment, va ser el sorgiment d'una nova era. Per això, les presumptes pors foren, en realitat, el llindar d'un món millor.
Xavier Duran